

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра міжнародних економічних відносин

ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

Методичні вказівки

до вивчення дисципліни

для студентів спеціальності 292 “Міжнародні економічні
відносини”

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра міжнародних економічних відносин

ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

Методичні вказівки

до вивчення дисципліни для студентів
спеціальності 292 “Міжнародні економічні відносини”

Затверджено на засіданні
кафедри
міжнародних економічних
відносин,
Протокол № 4 від 25 жовтня
2017р.

КРОПИВНИЦЬКИЙ – 2017

Основи підприємництва та міжнародний бізнес. Методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності 292 “Міжнародні економічні відносини” / Укладач: Романюк Л.М., к.е.н., доцент — Кропивницький: ЦНТУ, 2017.—40 с.

Відповідальний за випуск — Миценко І.М., д.е.н., професор

Рецензент: к.е.н., доцент Сухомлин М.О.

Вступ

Світова економічна інтеграція, активізація участі України у європейських та євроатлантичних процесах, зміцнення співробітництва із зарубіжними стратегічними партнерами, залучення іноземних інвестицій у економіку нашої держави потребує створення оптимальних умов для формування професійних здібностей фахівців з міжнародної економіки на рівні міжнародних вимог, забезпечення їх конкурентоспроможності на ринку праці, набуття студентами знань і вмінь з міжнародного бізнесу та реалізації їх у майбутній професійній діяльності.

Підприємництво є одним із засобів реструктуризації економіки, створення додаткових робочих місць і скорочення безробіття, активізації інноваційних процесів, розвитку конкуренції, швидкого насичення ринку товарами.

Успіхи ринкових реформ значною мірою визначаються саме станом підприємництва, його масштабністю та результативністю.

Зростання ролі підприємництва як суспільного явища у формуванні ринкової системи, становлення нових форм економічних зв'язків обумовлює підприємницьку орієнтацію в трансформації народного господарства України.

Досягти успіху в підприємстві (як і в будь-якому іншому виді діяльності) можна на основі попередньої (і нерідко тривалої) підготовки самого себе до такого виду діяльності. Але успіху в підприємстві може досягти і людина, що володіє вродженим талантом, схильністю до цієї діяльності. Однак в будь-якому випадку необхідне оволодіння кожним, хто вступає в сферу підприємства, тим мінімумом знань, навичок і вмінь, без яких здійснення підприємницьких функцій виглядає як аматорська, любительська, а не професійна діяльність.

Метою навчальної дисципліни «Основи підприємства та міжнародний бізнес» є формування у студентів системи знань у галузі

економічних та правових аспектів підприємницької діяльності та основ міжнародного бізнесу, аналізу міжнародного середовища, механізмів здійснення підприємницької діяльності на мікро - та макрорівнях.

Задачами вивчення дисципліни «Основи підприємництва та міжнародний бізнес» є набуття майбутніми фахівцями з міжнародної економіки знань з питань:

- ✓ законодавчого забезпечення діяльності підприємницьких структур в Україні;
- ✓ організаційних і економічних передумов створення, функціонування і припинення діяльності різних організаційно-правових форм підприємництва;
- ✓ міжнародного досвіду функціонування підприємницьких структур;
- ✓ оцінюванні та прогнозуванні можливості розвитку міжнародного бізнесу в національній економіці України.

Наукову основу дисципліни складають теоретичні розробки вчених-економістів, правознавців з питань функціонування підприємництва та міжнародного бізнесу.

Правову основу дисципліни складають закони та постанови вищих органів влади України з питань організації діяльності підприємницьких структур в Україні.

Дисципліна «Основи підприємництва та міжнародний бізнес» виступає в якості базового економічного курсу, що дозволяє отримати уявлення про професійну ділову активність саме як про цілісний процес. З іншими навчальними курсами дисципліна «Основи підприємництва та міжнародний бізнес» пов'язана в рамках того аспекту, що вони надають розширене тлумачення окремих фрагментів, принципів і методів ведення ділової активності.

1. Зміст дисципліни «Основи підприємництва та міжнародний бізнес» за темами

Тема 1. Сутність підприємництва.

Міжнародний бізнес: становлення та розвиток

1. Виникнення та еволюція поняття «підприємництво».
2. Основні функції підприємництва та комплексна характеристика сучасної сутності.
3. Поняття суб'єкта господарювання та види підприємств.
4. Види та організаційно-правові форми об'єднань підприємств.
5. Міжнародний бізнес: становлення та розвиток.

Семінарське заняття.

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується інтенсивним розширенням міжнародної підприємницької діяльності, тобто діяльності, що здійснюється через науково-технічну, виробничу, торговельну, сервісну та іншу взаємокорисну співпрацю суб'єктів господарювання двох чи більше країн (міжнародних партнерів). Основним спонукальним мотивом активізації і розширення участі партнерів у міжнародному бізнесі є можливість збільшення масштабів та ефективності підприємництва за рахунок інтернаціоналізації певних сегментів ринку, використання нових додаткових джерел необхідних матеріальних (інвестиційних) ресурсів, диверсифікації виробничо-господарської діяльності. Тому при підготовці до семінарського заняття з цієї теми необхідно особливої уваги надати таким питанням як: економічне й соціальне значення підприємницької діяльності для формування ефективної системи господарювання; проблеми створення та ефективного функціонування міжнародних спільних підприємств в Україні; національний, міжнародний рівні регулювання міжнародної підприємницької діяльності.

Самостійна робота.

1. Історія розвитку концепції підприємництва.
2. Мотивація підприємницької діяльності.
3. Ризик підприємницької діяльності.
4. Державні програми підтримки розвитку підприємництва в Україні.
5. Міжнародний бізнес як наука: суть і функції.
6. Національний і міжнародний бізнес: спільне і відмінності.

Література.

1. Алієва – Барановська В.М. Глобальний бізнес: навч.посіб./ В.М. Алієва – Барановська.- К.: Ліра – К, 2013.-560 с.
2. Бабій Л. Конкуренція у міжнародному бізнесі: навч.посіб./Л.Бабій.- К.: Університет економіки та права «КРОК», 2010.-152 с.
3. Варналій З.С./ Основи підприємництва: навч.посіб. 3-те вид., випр.. і доп./З.С.Варналій. – К.: Знання, 2006.330 с.
4. Гой І.В. Підприємництво: навч. Посіб./ І.В.Гой. – К.: ЦУЛ, 2012. – 304 с.
5. Мельніков А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб./ заг.ред. А.М.Мельникова [А.М.Мельников, О.А.Коваленко, Н.Б.Пундяк] – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 200с.
6. Мирошніченко О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу і виходу на ринки Європейського Союзу / О.Мирошніченко, 2014.180 с.

Тема 2. Технологія застосування власної справи

1. Підприємницька ідея та механізм її втілення.
2. Види діяльності суб'єктів господарювання.
3. Засновницькі документи та їх підготовка.
4. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності.
5. Формування власного капіталу.

Семінарське заняття

Підприємництво як форма ініціативної діяльності, підприємницька ідея – це конкретне цілісне знання про доцільність та можливість займатися певним видом підприємницької діяльності, а також чітке усвідомлення мети такої діяльності, шляхів та засобів її досягнення.

Підприємництво як особлива форма економічної активності може здійснюватись як в державному, так і в приватному секторі економіки. У відповідності з цим розрізняють підприємництво державне і підприємництво приватне. Отже, при вивченні цієї теми слід звернути увагу на види виробничої, операційної, інвестиційної фінансової підприємницької діяльності.

Самостійна робота.

1. Етапи створення власної справи.
2. Вибір сфери та виду підприємницької діяльності.
3. Розробка стратегії
4. Вибір організаційної форми підприємства.
5. Визначення величини та джерел формування початкового капіталу.

Література.

1. Варналій З.С./ Основи підприємництва: навч. посіб. 3-те вид., випр.. і доп./З.С.Варналій. – К.: Знання, 2006. 330 с.
2. Гой І.В. Підприємництво: навч. Посіб./ І.В.Гой. – К.: ЦУЛ, 2012. – 304 с.
3. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. посіб. / Б.М.Андрушків, Л.Я.Малюта.- Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016 -180 с.
4. Калина А.В. Державна політика розвитку підприємництва в Україні / А.В.Калина . – К.Патерик, 2014.- 498 с.
5. Мельніков А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб./ заг.ред. А.М.Мельникова [А.М.Мельников, О.А.Коваленко, Н.Б.Пундяк] – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 200с.

6. Райз Е. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу з нуля. / Ерік Райї. К.: Віват, 2016.-368 с.
7. Шпак Н.О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України: навч. посіб. / Н.О. Шпак, О.В. Пирог. – К. : Ліра – К, 2015.- 288 с.

Тема 3. Ліцензування видів господарської діяльності

1. Види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню.
2. Порядок отримання ліцензії.
3. Види міжнародного бізнесу.

Семінарське заняття.

Ліцензуванню підлягає широкий спектр видів господарської діяльності - від пасажирських і вантажних перевезень до виробництва й експлуатації ракет-носіїв та космічної техніки.

Тому при підготовці до семінарського заняття з цієї теми особливої уваги слід приділити ознайомленню з Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», з Законом України «Про державне регулювання виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами»; органами ліцензування, порядком одержання ліцензій; розміром і порядком плати за видачу ліцензій; порядком придбання торгового патенту на здійснення торговельної діяльності; забезпеченню зовнішньоекономічних операцій.

Самостійна робота.

1. Ліцензійні угоди. Предмет ліцензійної угоди: патенти, ноу-хау, торгова марка, промисловий зразок.
2. Види ліцензій: проста, виняткова, повна. Ціна ліцензії та її чинники.
3. Міжнародна інвестиційна діяльність як форма бізнесу.
4. Види міжнародного бізнесу, критерії поділу бізнесу.
5. Участь України в процесах міжнародної економічної інтеграції: стан, проблеми, перспективи

Література

1. Алієва – Барановська В.М. Глобальний бізнес: навч.посіб./ В.М. Алієва – Барановська.- К.: Ліра – К, 2013.-560 с.
2. Бабій Л. Конкуренція у міжнародному бізнесі: навч.посіб./Л.Бабій.- К.: Університет економіки та права «КРОК», 2010.-152 с.
3. Варналій З.С./ Основи підприємництва: навч.посіб. 3-те вид., випр.. і доп./З.С.Варналій. – К.: Знання, 2006.330 с.
4. Гой І.В. Підприємництво: навч. Посіб./ І.В.Гой. – К.: ЦУЛ, 2012. – 304с.
5. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч.посіб. / Б.М.Андрушків, Л.Я.Малюта.- Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016 -180 с.
6. Мельніков А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб./ заг.ред. А.М.Мельникова [А.М.Мельников, О.А.Коваленко, Н.Б.Пундяк] – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 200с.
7. Мирошніченко О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу і виходу на ринки Європейського Союзу / О.Мирошніченко, 2014.180 с.
8. Шпак Н.О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України: навч. посіб. / Н.О. Шпак, О.В. Пирог. – К. : Ліра – К, 2015.- 288 с.

Тема 4. Організація управління підприємством.

Типи організацій в міжнародному бізнесі

1. Поняття та сучасні принципи управління.
2. Методи і функції управління підприємством.
3. Типи організацій у міжнародному бізнесі.

Семінарське заняття.

Підприємства різняться між собою за розмірами, сферами діяльності, технологічними процесами тощо. Проте всі вони як системи мають і певні спільні характеристики (загальні риси), з-поміж яких передовсім треба назвати функції управління - об'єктивно зумовлені загальні напрями або

сфери діяльності, сукупність яких забезпечує ефективне кооперування спільної праці. Тому при вивченні цієї теми необхідно ознайомитися з основними організаційними формами підприємств і законодавчими умовами їх створення.

Самостійна робота.

- 1.Об’єктивна необхідність управління підприємствами та іншими суб’єктами господарювання (діяльності).
- 2.Функції управління підприємством та їхня адаптація до сучасних умов.
- 3.Методи управління підприємствами: сутність, пріоритети, узгодженість і взаємодія.
- 4.Наукове обґрунтування доцільного типу організаційної структури управління підприємства.

Література.

1. Варналій З.С./ Основи підприємництва: навч.посіб. 3-те вид., випр.. і доп./З.С.Варналій. – К.: Знання, 2006.330 с.
2. Гой І.В. Підприємництво: навч. Посіб./ І.В.Гой. – К.: ЦУЛ, 2012. – 304 с.
3. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч.посіб. / Б.М.Андрушків, Л.Я.Малюта.- Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016 -180 с.
4. Калина А.В. Державна політика розвитку підприємництва в Україні / А.В.Калина . – К.Патерик, 2014.- 498 с.
5. Мельніков А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб./ заг.ред. А.М.Мельникова [А.М.Мельников, О.А.Коваленко, Н.Б.Пундяк] – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 200с.
6. Райз Е. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу з нуля. / Ерік Райї. К.: Віват, 2016.-368 с.
7. Шпак Н.О. Економічна стабільність суб’єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України: навч. посіб. / Н.О. Шпак, О.В. Пирог. – К. : Ліра – К, 2015.- 288 с.

Тема 5. Мале підприємництво

1. Місце і роль малого підприємництва в економіці.
2. Економічна сутність малих підприємств.
3. Державна підтримка малого бізнесу.

Семінарське заняття.

Мале підприємництво відіграє значну роль в економіці України, оскільки його розвиток впливає на економічне зростання, стимулює прискорення науково технічного прогресу, сприяє наповненню ринку товарами необхідної якості та забезпечує зайнятість працівників. Процвітання будь якої країни потребує максимальної зайнятості працездатного населення і стабільного розвитку соціальної сфери та економіки безпосередньо. Розвиток малого підприємництва є одним із найпріоритетних напрямів розвитку економіки. В економічно-розвинених державах саме малі підприємства є основним «стовпом» економіки. Аналіз стану та проблем розвитку малого бізнесу в Україні свідчить про те, що в подальшому розвиток малого бізнесу без активного та позитивного втручання держави може привести до згорання даного сектору економіки з відповідним загостренням економічних проблем та посиленням соціальної напруги. Отже, необхідність розвитку і державної підтримки малого бізнесу в Україні є досить значною і вирішальною. Таким чином, для ефективного розвитку малого підприємництва в Україні необхідно створити механізм ефективної взаємодії між державою та підприємницьким сектором.

Самостійна робота.

1. Мета державної підтримки малого підприємництва.
2. Програми підтримки малого підприємництва.
3. Аспекти розвитку малого підприємництва в Україні.
4. Досвід розвитку малого підприємництва в економіці зарубіжних країн.

Література.

1. Алієва – Барановська В.М. Глобальний бізнес: навч. посіб./ В.М. Алієва – Барановська.- К.: Ліра – К, 2013.-560 с.

2. Бабій Л. Конкуренція у міжнародному бізнесі: навч. посіб./Л.Бабій.- К.: Університет економіки та права «КРОК», 2010.-152 с.
3. Варналій З.С./ Основи підприємництва: навч. посіб. 3-те вид., випр.. і доп./З.С.Варналій. – К.: Знання, 2006.330 с.
4. Гой І.В. Підприємництво: навч. Посіб./ І.В.Гой. – К.: ЦУЛ, 2012. – 304 с.
5. Мельніков А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб./ заг.ред. А.М.Мельникова [А.М.Мельников, О.А.Коваленко, Н.Б.Пундяк] – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 200с.
6. Мирошніченко О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу і виходу на ринки Європейського Союзу / О.Мирошніченко, 2014.180 с.

Тема 6. Організація бізнесу та стратегії міжнародної маркетингової діяльності.

1. Основні способи організації власного бізнесу.
2. Обмеження підприємництва.
3. Припинення діяльності підприємства.
4. Стратегії міжнародної маркетингової діяльності.

Семінарське заняття.

Держава створює правове поле для ведення бізнесу й те, наскільки воно буде досконалим, безпосередньо впливатиме на успішність діяльності підприємця. Досвід зарубіжних країн повинен стати основою для удосконалення організації бізнесу в Україні. Політика держави повинна бути спрямована на всебічну підтримку розвитку бізнесу через спрощення системи оподаткування, пільгове кредитування, державне кредитування, державні гарантії від банкрутства, подолання надмірної бюрократизації, стимулювання інноваційної діяльності та інші заходи, щоб підняти економіку України на сучасний європейський рівень.

У Конституції України записано, що «кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом». Тобто підприємці

мають право без обмежень приймати рішення і здійснювати самостійно будь-яку діяльність, що не суперечить законодавству. Разом з тим законодавчими актами встановлено перелік видів діяльності, підприємництво в яких не передбачено.

Припинення діяльності підприємства – одне з юридичних понять господарського права. Це специфічна правова робота. До змісту поняття «припинення» входять юридичні підстави, акти та процесуально-правові дії щодо припинення діяльності підприємства як суб'єкта права.

При підготовці до заняття також необхідно приділити увагу стратегіям міжнародної маркетингової діяльності. Для реалізації поставлених підприємством перспективних цілей формулюється маркетингова стратегія – основа дій підприємства в конкретних ринкових умовах, що визначає способи застосування маркетингу для розширення цільових ринків і досягнення ефективних результатів.

Самостійна робота.

1. Види підприємницької діяльності, які підпадають під ліцензування.
2. Правові наслідки здійснення підприємницької діяльності без реєстрації або забороненої господарської діяльності.
3. Види стратегій міжнародної маркетингової діяльності.
4. Бренд і його роль в просуванні товару на міжнародних ринках.

Література.

1. Алієва – Барановська В.М. Глобальний бізнес: навч. посіб./ В.М. Алієва – Барановська.- К.: Ліра – К, 2013.-560 с.
2. Бабій Л. Конкуренція у міжнародному бізнесі: навч. посіб./Л.Бабій.- К.: Університет економіки та права «КРОК», 2010.-152 с.
3. Варналій З.С./ Основи підприємництва: навч. посіб. 3-те вид., випр.. і доп./З.С.Варналій. – К.: Знання, 2006.330 с.
4. Гой І.В. Підприємництво: навч. Посіб./ І.В.Гой. – К.: ЦУЛ, 2012. – 304 с.
5. Довгань Л.Є. Стратегічне управління: навч. посіб. / Л.Є. Довгонь,

- Ю.В.Каракай, Л.П.Артеменко.- 2-ге вид.- К.: Центр учбової літератури, 2011.-440 с.
6. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч.посіб. / Б.М.Андрушків, Л.Я.Малюта.- Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016 -180 с.
 7. Мельніков А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб./ заг.ред. А.М.Мельникова [А.М.Мельников, О.А.Коваленко, Н.Б.Пундяк] – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 200с.
 8. Мирошніченко О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу і виходу на ринки Європейського Союзу / О.Мирошніченко, 2014.180 с.
 9. Шпак Н.О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України: навч. посіб. / Н.О. Шпак, О.В. Пирог. – К. : Ліра – К, 2015.- 288 с.

Тема 7. Власність підприємств та їх структура

- 1 Основні типи та форми власності.
2. Основні види підприємств та їх організаційні форми.
3. Організаційно-правові форми підприємств та підприємницької діяльності.

Семінарське заняття.

Форма власності – це стійка система економічних відносин і господарських зв'язків, що зумовлює відповідний спосіб та механізм поєднання працівника і засобів виробництва. В сучасних умовах економічною наукою використовується два підходи щодо їх класифікації: вертикально – історичний та горизонтально – структурний.

Тип власності характеризує спосіб поєднання робочої сили і засобів виробництва. Виділення окремих типів економічної власності зумовлено тим, що у межах кожного з них існують окремі форми, види власності, які формуються в окремі види підприємств. Під час підготовки до семінарського заняття необхідно розглянути перелічені у ст. 68 Господарського кодексу України види підприємств, які можуть діяти в різних організаційно-правових формах (державні та комунальні унітарні підприємства, господарські

товариства, виробничі кооперативи, підприємства споживчої кооперації, приватні підприємства, фермерські господарства).

Самостійна робота.

1. Організаційно-правова форма іноземного підприємства.
2. Кінцевий бенефіціарний власник (контролер) підприємства.

Література.

1. Алієва – Барановська В.М. Глобальний бізнес: навч. посіб./ В.М. Алієва – Барановська.- К.: Ліра – К, 2013.-560 с.
2. Бабій Л. Конкуренція у міжнародному бізнесі: навч. посіб./Л.Бабій.- К.: Університет економіки та права «КРОК», 2010.-152 с.
3. Варналій З.С./ Основи підприємництва: навч. посіб. 3-тє вид., випр.. і доп./З.С.Варналій. – К.: Знання, 2006.330 с.
4. Гой І.В. Підприємництво: навч. Посіб./ І.В.Гой. – К.: ЦУЛ, 2012. – 304 с.
5. Мельніков А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб./ заг.ред. А.М.Мельникова [А.М.Мельников, О.А.Коваленко, Н.Б.Пундяк] – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 200с.
6. Мирошніченко О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу і виходу на ринки Європейського Союзу / О.Мирошніченко, 2014.180 с.

Тема 8. Державне регулювання підприємства

1. Сутність державного регулювання підприємницької діяльності, його форми та методи.
2. Антимонопольна діяльність держави.
3. Економічна безпека підприємства.

Семінарське заняття.

Державне регулювання економіки – цілеспрямований та активний вплив державних та наддержавних органів управління та функціонування та розвиток цілісної економічної системи. У процесі державного економічного регулювання формується економічна роль держави, яка полягає у виконанні

нею економічних функцій і залежить від характеру дії економічних законів, від обраної країни. Основної соціально-економічної мети, типу відтворення, економічного потенціалу та інших факторів.

Антимонопольне законодавство в Україні визначає правові основи обмеження монополізму, недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності та здійснення державного контролю за його дотриманням.

Під час підготовки до семінарського заняття необхідно розглянути також питання економічної безпеки підприємства. Безпека підприємства є однією із складових частин економічної безпеки держави, в тому числі і зі створення сприятливого клімату для розвитку підприємницької діяльності і на цій основі забезпечення різноманітних потреб суспільства, різних верств населення та окремого громадянина.

Самостійна робота.

1. Зовнішні загрози безпеці підприємства.
2. Внутрішні загрози безпеці підприємства.
3. Функції антимонопольного комітету.

Література.

1. Варналій З.С./ Основи підприємництва: навч. посіб. 3-тє вид., випр.. і доп./З.С.Варналій. – К.: Знання, 2006.330 с.
2. Гой І.В. Підприємництво: навч. Посіб./ І.В.Гой. – К.: ЦУЛ, 2012. – 304 с.
3. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. посіб. / Б.М.Андрушків, Л.Я.Малюта.- Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016 -180 с.
4. Калина А.В. Державна політика розвитку підприємництва в Україні / А.В.Калина . – К.Патерик, 2014.- 498 с.
5. Мельніков А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб./ заг.ред. А.М.Мельникова [А.М.Мельников, О.А.Коваленко, Н.Б.Пундяк] – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 200с.
6. Райз Е. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу

з нуля. / Ерік Райї. К.: Віват, 2016.-368 с.

7. Шпак Н.О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України: навч. посіб. / Н.О. Шпак, О.В. Пирог. – К. : Ліра – К, 2015.- 288 с.

Тема 9. Банкрутство й ліквідація збанкрутілих суб'єктів підприємства

1. Поняття банкрутства та причини його виникнення
2. Процедура визначення боржника банкрутом
3. Механізм ліквідаційної процедури

Семінарське заняття.

Поняття банкрутства органічно притаманне сучасним ринковим відносинам. Воно характеризує неспроможність підприємства задовольнити вимоги кредиторів щодо оплати товарів, робіт, послуг, а також забезпечити обов'язкові платежі в бюджет і позабюджетні фонди.

Зарубіжний досвід показує, що спрогнозувати банкрутство можна за 1,5-2 роки до появи його очевидних ознак. Цілком можливим є виявлення початкових ознак банкрутства через прогнозування «ціни підприємства» на найближчу та довгострокову перспективу.

Згідно із законом України «Про банкрутство» суб'єктом банкрутства може бути будь яка юридична особа, що не спроможна своєчасно задовольнити вимоги кредиторів та сплатити податки і є зареєстрованою як суб'єкт підприємницької діяльності.

Ліквідація – це одна з форм припинення діяльності суб'єкта господарювання (юридичної особи). Згідно зі ст.104 ЦКУ і ст.59 ГКУ юридична особа припиняє своє існування шляхом ліквідації чи реорганізації. При ліквідації діяльність припиняється без правонаступництва, тобто без переходу прав та зобов'язань юридичної особи, що ліквідується, до інших осіб. Отже, при ліквідації юридичної особи її права та обов'язки припиняються. Під час підготовки до семінарського заняття необхідно

розглянути процедуру ліквідації юридичної особи.

Література.

1. Алієва – Барановська В.М. Глобальний бізнес: навч.посіб./ В.М. Алієва – Барановська.- К.: Ліра – К, 2013.-560 с.
2. Бабій Л. Конкуренція у міжнародному бізнесі: навч.посіб./Л.Бабій.- К.: Університет економіки та права «КРОК», 2010.-152 с.
3. Варналій З.С./ Основи підприємництва: навч.посіб. 3-те вид., випр.. і доп./З.С.Варналій. – К.: Знання, 2006.330 с.
4. Гой І.В. Підприємництво: навч. Посіб./ І.В.Гой. – К.: ЦУЛ, 2012. – 304 с.
5. Довгань Л.Є. Стратегічне управління: навч.посіб. / Л.Є. Довгонь, Ю.В.Каракай, Л.П.Артеменко.- 2-ге вид.- К.: Центр учбової літератури, 2011.-440 с.
6. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч.посіб. / Б.М.Андрушків, Л.Я.Малюта.- Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016 -180 с.
7. Мельніков А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб./ заг.ред. А.М.Мельникова [А.М.Мельников, О.А.Коваленко, Н.Б.Пундяк] – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 200с.
8. Мирошніченко О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу і виходу на ринки Європейського Союзу / О.Мирошніченко, 2014.180 с.
9. Райз Е. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу з нуля. / Ерік Райї. К.: Віват, 2016.-368 с.
- 10.Скібіцька Л.І. Менеджмент підприємницької діяльності. Книга 1. Організація бізнесу: навч.посібник / Л.І. Скібіцька, О.М.Скібіцький. – К.:Кондор,2009.- 896 с.
- 11.Фомішина В.М. Основи бізнесу: навч.посіб. / В.М. Фомішина, С.І.Чеботар.- К.: ВЦ «Академія», 2009. – 284 с.
- 12.Швайка Л.А.Планування діяльності підприємства / Л.А. Швайка. – К.: Ліра – К, 2014.- 268 с.
- 13.Шпак Н.О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в

умовах хаотичного розвитку національної економіки України: навч. посіб. / Н.О. Шпак, О.В. Пирог. – К. : Ліра – К, 2015.- 288 с.

2. Завдання для самопідготовки і контролю знань

1. Хто з названих може бути суб'єктами підприємництва в Україні?
 - а) громадяни України, права яких не обмежені законом;
 - б) юридичні особи, що зареєстровані в Україні;
 - в) уряд України;
 - г) уряд США;
 - д) громадяни інших держав відповідно до законів України;
 - е) особи без громадянства в межах повноважень, встановлених законодавством України.

2. Який із названих видів діяльності не дозволяється здійснювати в Україні підприємцям?
 - а) виготовлення наркотиків;
 - б) реалізація наркотиків;
 - в) надання послуг з охорони приватної власності;
 - г) виготовлення зброї;
 - д) виготовлення вибухових речовин.

3. На який із вказаних видів підприємницької діяльності не треба брати ліцензію в Україні?
 - а) пошук родовищ корисних копалин;
 - б) виробництво спортивної зброї;
 - в) виготовлення пива;
 - г) виготовлення цінних паперів;
 - д) торгівля книгами.

4. До посередницької підприємницької діяльності належить діяльність пов'язана:
 - а) об'єднанням тимчасово вільних грошових коштів, надання їх у тимчасове користування у вигляді кредитів (позик), і здійсненням посередницьких функцій у взаємних платежах і розрахунках між

підприємствами, установами та окремими особами;

б) здійсненням безпосередніх виробничих функцій, тобто виробництва товарів або надання послуг;

в) здійсненням посередницьких функцій, тобто надання послуг, пов'язаних з просуванням товару на ринок і його передачею в належному вигляді від безпосереднього виробника такого товару його споживачеві.

5. Дистриб'ютор це:

а) фахівець по операціям з цінними паперами, який представляє інтереси інвесторів;

б) юридична або фізична особа, що здійснює юридичні дії за рахунок і в інтересах іншої особи (принципала);

в) юридична або фізична особа, що виступає в ролі посередника і надає комісійні послуги за дорученням комітента у відповідності з укладеною угодою;

г) незалежний оптовий посередник, що здійснює діяльність по закупці продукції з метою її продажу роздрібним фірмам і магазинам, а також промисловим підприємствам, кооперативам, майстерням для кінцевого споживання;

д) посередник, який не тільки продає, але і доставляє товар покупцю;

є) посередник, який сприяє здійсненню угод між зацікавленими сторонами — клієнтами.

6. Індивідуальне підприємство в Україні — це підприємство засноване...

а) на власності та праці громадян — членів однієї сім'ї;

б) на особистій власності фізичної особи та виключно на її праці;

в) на власності окремого громадянина, з правом найму робочої сили.

7. Колективне підприємство в Україні — це підприємство, засноване на...

а) власності та праці громадян-членів однієї сім'ї;

б) власності трудового колективу підприємства, кооперативу, іншого статутного товариства, громадської та релігійної організації;

- в) власності адміністративно-територіальних одиниць.
8. Спільне підприємство в Україні — це підприємство, засноване на ...
- а) базі об'єднання майна різних власників;
 - б) загальнодержавній (республіканській) власності;
 - в) власності та праці громадян-членів однієї сім'ї.
9. Приватне підприємство в Україні — це підприємство, засноване на...
- а) особистій праці фізичної особи та виключно її праці;
 - б) власності та праці громадян-членів однієї сім'ї;
 - в) власності окремого громадянина з правом найму робочої сили.
10. Що з названого відноситься до видів підприємств України?
- а) індивідуальне;
 - б) капіталістичне;
 - в) сімейне;
 - г) соціалістичне;
11. Знайдіть неправильну відповідь. За формами виробництва виділіть такі види підприємств:
- а) індивідуальні;
 - б) серійні;
 - в) масові;
 - г) малі.
12. Знайдіть неправильну відповідь. За рівнем спеціалізації виділяють такі види підприємств:
- а) спеціалізовані;
 - б) індивідуальні;
 - в) універсальні;
 - г) мішані.
13. Знайдіть неправильну відповідь. За кількістю персоналу виділяють такі види підприємств:
- а) сімейні;
 - б) малі;

- в) середні;
- г) великі.

14. Знайдіть неправильну відповідь за сферами виробництва виділяють такі види підприємств:

- а) банки;
- б) виробничі;
- в) невиробничі.

15. Що з названого не відноситься до об'єднань підприємств?

- а) асоціації;
- б) науково-виробничі об'єднання;
- в) кооперативи;
- г) концерни;
- д) консорціуми.

16. Договірні об'єднання, створені з метою постійної координації господарської діяльності. Це — ..

- а) корпорації;
- б) асоціації;
- в) концерни;
- г) консорціуми.

17. Тимчасові статuti об'єднання промислового та банківського капіталу.

Це:

- а) корпорації;
- б) концерни;
- в) консорціуми;
- г) асоціації.

18. Малим підприємствам в галузях невиробничої сфери України вважається підприємство з працюючими до ...

- а) 12 осіб;
- б) 25 осіб;
- в) 100 осіб;

г) 200 осіб;

д) 50 осіб.

19. Філія це:

а) організація, що є частиною іншої організації — юридичної особи, виступає від імені юридичної особи, що її утворила і виконує частину або всі функції юридичної особи, знаходячись поза місцем її розташування;

б) організація, що створюється підприємством для представлення всіх або частини його інтересів перед клієнтами, що знаходяться поза місця розташування даного підприємства;

в) підприємство, що спеціалізується на закупці і продажу товарів зі складів і наданні супутніх послуг.

20. Концерн це:

а) статутне об'єднання підприємств промисловості, наукових організацій, транспорту, банків, торгівлі тощо на основі повної фінансової залежності від одного або групи підприємців;

б) тимчасове статутне об'єднання промислового і банківського капіталу для досягнення спільної мети;

в) договірне об'єднання що створене з метою постійної координації господарської діяльності.

21. Якщо в назві підприємства є аббревіатура "ЛТД", то це —

а) командитне товариство;

б) повне товариство;

в) товариство з додатковою відповідальністю;

г) товариство з обмеженою відповідальністю.

22. Якщо учасники товариства відповідають за його борги своїми внесками в статутний фонд, а в разі недостатності цих сум — додатково майном, що їм належить, в однакових для всіх учасників відсотках, то це ...

а) товариство з додатковою відповідальністю;

б) товариство з обмеженою відповідальністю;

в) повне товариство;

г) акціонерне товариство.

23. Якщо учасники товариства несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства, то це...

а) товариство з додатковою відповідальністю;

б) відкрите акціонерне товариство;

в) закрите акціонерне товариство;

г) повне товариство.

24. Знайдіть помилку. Підприємства в Україні поділяються за такими ознаками:

а) за економічним призначенням;

б) за територією;

в) за масштабами виробництва;

г) за рівнем спеціалізації;

д) за кількістю менеджерів;

е) за кількістю персоналу;

є) за галузями виробництва.

25. Підприємство, акції якого розповсюджуються за відкритою підпискою, а також продаються і купуються на біржі, є:

а) кооперативом;

б) закритим акціонерним товариством;

в) відкритим акціонерним товариством;

г) командним товариством;

д) консорціумом.

26. Підприємство, акції якого розподіляються між учасниками, засновниками і не можуть розповсюджуватись через вільний продаж, є:

а) закритим акціонерним товариством;

б) відкритим акціонерним товариством;

в) повним товариством;

г) командитним товариством;

д) асоціацією.

27. Яку відповідальність несе засновник товариства з обмеженою відповідальністю в разі банкрутства:

- а) акціями, які він придбав протягом року;
- б) власним майном;
- в) часткою грошових вкладень в це товариство.

28. Виконавчим органом акціонерного товариства є:

- а) рада акціонерного товариства;
- б) ревізійна комісія акціонерного товариства;
- в) правління;
- г) збори акціонерів.

29. Установчий договір це:

а) письмовий документ, що свідчить про волевиявлення фізичних або юридичних осіб щодо створення (заснування) нової організаційно-правової структури задля реалізації будь-якої конкретної підприємницької ідеї;

б) документальне оформлення угоди (операції) стосовно прилюдного продажу товару (поштучно або лотами) виробника за найвищу ціну з виплатою до початку аукціону його організаторові певної винагороди;

в) договір між представниками сторін переговорів з питань оплати праці та соціальних гарантій.

30. Форма партнерських зв'язків у випадках коли одна із сторін бере на себе зобов'язання фінансувати реалізацію підприємницького договору іншої сторони, а інша сторона зобов'язується реалізувати такий проект в належній формі це:

- а) підрядне виробництво;
- б) управління за контрактом;
- в) проектне фінансування;
- г) ліцензування;
- д) виробнича кооперація.

31. Договірна форма взаємовідносин підприємця з державним органом влади про оренду господарських об'єктів це:

- а) франчайзинг;
- б) лізинг;
- в) концесія;
- г) ліцензування;
- д) факторинг.

32. Товарообмінна угода, яка передбачає що конкретні товари будуть обмінюватися на визначену еквівалентну по вартості (ціні) кількість іншого товару або товарів (без використання грошової форми розрахунків) це:

- а) угода звичайна;
- б) угода про встановлення прямих зв'язків;
- в) бартерна угода;
- г) угода спот.

33. Договір про поставку товару партнеру іншої країни це:

- а) угода по імпорту товару;
- б) угода по реекспорту;
- в) угода про передачу інформації типа "ноу-хау";
- г) угода про експорт.

34. Комерційний трансферт це:

а) взаємне придбання партнерами друг у друга капіталів в національних валютах у встановлених (угодою) розмірах по договірній ціні, без переміщення капіталу через національні кордони;

б) договір про поставку товару партнеру іншої країни;

в) відносини, за яких один з партнерів заповує товар за кордоном з метою його поставки партнеру третьої країни (без переробки в своїй країні);

г) відносини між партнерами, пов'язані з ввезенням товару з-за кордону (з точки зору партнера, який заповує товар).

35. Сукупність взаємоузгоджених заходів і дій, що відображають довгострокові цілі та основні напрями діяльності з обґрунтуванням ресурсного забезпечення це:

- а) тактичний (поточний) план фірми;

- б) державний контракт;
- в) цільовий план-програма;
- г) оперативний план;
- д) стратегічний (довгостроковий) план;
- є) бізнес-план.

36. Що з нижче перерахованого не є функцією управління?

- а) ревізія;
- б) організація;
- в) мотивація;
- г) планування;
- д) контроль;
- є) менеджмент;
- є) маркетинг;
- ж) облік.

37. Право колективної власності виникає:

а) на основі використання в комерційних цілях продуктів творчої діяльності (літературних, художніх, наукових творів, винаходів, промислових зразків, товарних знаків і т. ін.);

б) в результаті отримання громадянином доходів від участі в суспільному виробництві, індивідуальної праці, ведення підприємницької діяльності, вкладення коштів у кредитні установи, акціонерні товариства, а також на майно, одержане внаслідок успадкування або укладення інших угод не заборонених законом;

в) добровільного об'єднання майна громадян і юридичних осіб для створення кооперативів, акціонерних товариств, інших господарських товариств і об'єднань, передавання державних підприємств в оренду, перетворення державних підприємств в акціонерні і інші товариства; державних субсидій; пожертвувань організацій та громадян, інших цивільно-правових угод.

38. Яке з нижче перерахованих визначень розкриває сутність міжнародної

підприємницької діяльності:

а) самотійний господарючий статутний суб'єкт, що володіє правами юридичної особи і здійснює виробничу, науково-дослідну і комерційну діяльність з метою отримання відповідного прибутку (доходу);

б) самотійна ініціативна систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг і торгівлі з метою отримання прибутку;

в) сфера практичної реалізації форм міжнародних економічних відносин; діяльність, що передбачає науково-технічну, виробничу, торговельну, сервісну та іншу співпрацю господарських суб'єктів двох або більше країн.

39. Яке визначення з нижче перерахованих відноситься до спільних підприємств з іноземними інвестиціями:

а) підприємства, які базуються на спільному капіталі суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, на спільному розподілі результатів діяльності і ризиків;

б) частина території, що виділена з загального митного кордону держави, і має повну свободу у вирішенні господарських питань, особливий режим управління і пільгові умови діяльності для місцевих підприємств і іноземних фірм;

в) організації, що сприяють розвитку міжнародної торгівлі і валютних операцій, надання коштів в іноземній валюті;

г) територія, на яку товари допускаються без митного контролю і без уплати мита.

40. Державне регулювання міжнародної підприємницької діяльності в Україні здійснюють:

а) Верховна Рада України;

б) Міністерство охорони здоров'я;

в) Кабінет Міністрів України;

г) Національний банк;

- д) Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі;
- е) Міністерство закордонних справ;
- є) Міністерство внутрішніх справ;
- ж) Державне управління митного контролю;
- з) Міністерство з питань надзвичайних ситуацій та захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

3. Індивідуально-консультативна робота

Цей вид навчальної роботи передбачає індивідуальну роботу викладача із студентом.

Робота проводиться за графіком індивідуально-консультативної роботи, який передбачено у розкладі навчального процесу кафедри.

Викладачем надається допомога студентам щодо виконання самостійної роботи. Це консультації, пояснення певних положень, рекомендації щодо використання тих чи інших літературних джерел, або додаткового пояснення того чи іншого матеріалу для розуміння його студентом, відповіді викладача на конкретні питання.

Завдяки проведенню таких індивідуальних занять студенти мають можливість перевірити свої знання, набуті в процесі самостійної роботи (виявити прогалини того чи іншого матеріалу).

Індивідуально-консультативна робота є ефективною формою навчального процесу, яка дозволяє студенту в повній мірі засвоїти програмний матеріал курсу, не залишаючи у своїх знаннях “білих плям”.

4. Методичні рекомендації до написання контрольних робіт для студентів заочної та дистанційної форми навчання

Контрольна робота являє собою самостійно виконане дослідження обраного питання, носить комплексний характер, і є підсумковим результатом теоретичних знань, проявом творчих аналітичних якостей студента.

Тема контрольної роботи обирається студентом з числа тих, які наведені у переліку. Для виконання контрольної роботи пропонується 25 тем, варіант контрольної роботи визначається на основі двох останніх цифр залікової книжки, якщо цифри більше ніж 25, то варіант визначається шляхом віднімання від двох останніх цифр залікової книжки $25 \cdot n$, де n — кількість повних 25 (наприклад: $68 - 2 \cdot 25 = 18$).

Обсяг контрольної роботи 10-12 сторінок формату А4 .

При виконанні контрольної роботи на комп'ютері текст потрібно набирати таким чином, щоб залишалися поля: від лівого краю тексту — 30 мм, від правого — 10 мм, від верхнього та нижнього краю до рядків тексту — 20 мм. Текст слід друкувати через 1,5 інтервали, 28-30 рядків на аркуші формату А4 (210x297 мм), використовуючи шрифт Times New Roman 14.

Контрольна робота має складатися з простого плану на 4-5 конкретно сформульованих питань, вступу, відповідей на питання з обраної теми, висновків та списку використаних літературних джерел.

У вступі (1-1,5 сторінки) необхідно обґрунтувати актуальність обраної теми. Основна частина контрольної роботи повинна відображати зміст обраної теми з підтвердженням теоретичних питань фактичними даними, які можуть бути зібрані за місцем роботи або запозичені з статистичних видань, також необхідно зробити оцінку поглядів українських та зарубіжних економістів з обраної теми. Обов'язково слід посилатися на джерела цитат, цифрового матеріалу чи оригінальних думок авторів. Висновки (1-1,5 сторінки) є загальним підсумком виконання контрольної роботи. Вони

повинні виходити з результатів дослідження і в стислій формі відображати зміст контрольної роботи, теоретичне і практичне значення проведеного дослідження. Їх рекомендується оформляти чітко, логічно виважено, не перевантажуючи цифровими даними й іншими другорядними матеріалами. Пропозиції і рекомендації наведені у висновках можуть мати як позитивну, так і негативну спрямованість. Висновки повинні відображати позицію автора з розглянутої проблеми. Наприкінці контрольної роботи наводиться список використаних літературних джерел.

Після захисту контрольної роботи студент допускається до складання іспиту.

5. Тематика контрольних робіт для студентів заочної та дистанційної форми навчання

1. Оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності - юридичних осіб.
2. Суб'єкти підприємництва.
3. Технологія розробки бізнес-плану.
4. Принципи підприємницької діяльності.
5. Статутний фонд та його формування.
6. Обмеження в підприємницькій діяльності.
7. Сутність та особливості корпорації.
8. Економічна основа підприємництва.
9. Способи сплати податків з доходів приватного підприємця.
10. Види підприємницької діяльності.
11. Торговельний патент: умови придбання, вартість, термін дії.
12. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
13. Механізм державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності - юридичної особи.
14. Види господарських товариств та їх характеристика.
15. Механізм державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи.
16. Лізинг як форма підприємницької діяльності.
17. Переваги та недоліки одноосібного володіння.
18. Ліцензування в підприємницькій діяльності.
19. Франчайзинг як форма підприємницької діяльності.
20. Форми об'єднань підприємств в Україні.
21. Бізнес-інкубатори як форми підтримки малого підприємництва.
22. Засновницькі документи суб'єктів підприємницької діяльності.
23. Проблеми розвитку підприємництва в Україні.
24. Правова база розвитку підприємництва.
25. Порядок патентування підприємницької діяльності.

**6. Орієнтовні питання для підготовки до іспиту з дисципліни
"Основи підприємницької діяльності та міжнародний бізнес"**

1. Сутність підприємництва і підприємницької діяльності.
2. Суб'єкти підприємництва.
3. Державне регулювання підприємницької діяльності.
4. Принципи здійснення підприємницької діяльності в Україні.
5. Умови здійснення підприємницької діяльності.
6. Ліцензування окремих видів підприємницької діяльності.
7. Види підприємницької діяльності, що обмежуються і забороняються в Україні.
8. Види підприємницької діяльності, їх характеристика.
9. Юридичні особи: комерційні і некомерційні організації.
10. Підприємство як господарюючий суб'єкт.
11. Відособлені структурні підрозділи юридичних осіб.
12. Функції підприємства.
13. Класифікаційні ознаки підприємств і організаційно-правових форм підприємництва.
14. Індивідуальні підприємства в Україні.
15. Малі підприємства в Україні.
16. Сімейні підприємства в Україні.
17. Державні підприємства.
18. Колективні підприємства в Україні.
19. Приватні підприємства.
20. Види господарських товариств.
21. Акціонерне товариство.
22. Публічне акціонерне товариство.
23. Приватне акціонерне товариство.
24. Повні товариства.
25. Командитні товариства.
26. Договірні об'єднання підприємств (асоціації, корпорації).

27. Статутні об'єднання підприємств (концерн, консорціум).
28. Інші види об'єднань підприємств (картелі, синдикати, трести, холдинги, фінансові і фінансово-промислові групи).
29. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності.
30. Порядок відкриття розрахункового рахунку в банку.
31. Ліквідація і реорганізація підприємства.
32. Банкрутство і санація підприємства.
33. Установчі документи підприємства (статут, установчий договір).
34. Право власності в Україні, суб'єкти права власності і об'єкти власності.
35. Приватна власність.
36. Колективна власність.
37. Державна власність.
38. Виробнича підприємницька діяльність.
39. Сутність посередницької підприємницької діяльності.
40. Агентування як різновид посередницької підприємницької діяльності.
41. Торгово-комерційна діяльність як різновид посередницької діяльності.
42. Акціонерство і біржове підприємництво в світлі посередницької діяльності.
43. Підприємництво в фінансовій сфері.
44. Спільні підприємства і їх роль в розвитку міжнародної підприємницької діяльності.
45. Вільні економічні зони.
46. Технополіси.
47. Офшорні компанії.
48. Державні органи управління України, що регулюють здійснення міжнародної підприємницької діяльності.
49. Методи регулювання міжнародної підприємницької діяльності.
50. Рівні регулювання міжнародної підприємницької діяльності.
51. Міжнародна підприємницька діяльність: суб'єкти, форми.
52. Сутність управління, функції управління, органи

управління підприємством.

53. Типи організаційних структур управління.
54. Система планування підприємницької діяльності.
55. Підприємницькі договори (угоди).
56. Партнерські зв'язки, напрямки і форми співробітництва партнерів.
57. Форми співробітництва партнерів в сфері виробництва.
58. Форми співробітництва партнерів в сфері товарообміну.
59. Форми співробітництва партнерів в сфері торгівлі.
60. Форми співробітництва партнерів в сфері фінансових відносин.
61. Види стратегій міжнародної маркетингової діяльності.
62. Бренд і його роль в просуванні на міжнародному ринку.

7.Список рекомендованих джерел до вивчення дисципліни

1. Алієва – Барановська В.М. Глобальний бізнес: навч.посіб./ В.М. Алієва – Барановська.- К.: Ліра – К, 2013.-560 с.
2. Бабій Л. Конкуренція у міжнародному бізнесі: навч.посіб./Л.Бабій.- К.: Університет економіки та права «КРОК», 2010.-152 с.
3. Варналій З.С./ Основи підприємництва: навч.посіб. 3-те вид., випр.. і доп./З.С.Варналій. – К.: Знання, 2006.330 с.
4. Гой І.В. Підприємництво: навч. Посіб./ І.В.Гой. – К.: ЦУЛ, 2012. – 304 с.
5. Довгань Л.Є. Стратегічне управління: навч.посіб. / Л.Є. Довгонь, Ю.В.Каракай, Л.П.Артеменко.- 2-ге вид.- К.: Центр учбової літератури, 2011.-440 с.
6. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч.посіб. / Б.М.Андрушків, Л.Я.Малюта.- Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016 -180 с.
7. Економічне управління підприємством: навч.посібник / за ред. Н.Мю Євдокамової.- К.: КНЕУ,2011. -327 с.
8. Калина А.В. Державна політика розвитку підприємництва в Україні / А.В.Калина. – К.: Патерик, 2014. – 498 с.
9. Кікіб О.М.Теорія бізнесу: навч.посіб. / О.М.Кікіб, К.В.Белюсов. – К.: Алерта, 2012. – 256 с.
- 10.Мельніков А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб./ заг.ред. А.М.Мельникова [А.М.Мельников, О.А.Коваленко, Н.Б.Пундяк] – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 200с.
- 11.Мирошніченко О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу і виходу на ринки Європейського Союзу / О.Мирошніченко, 2014.180 с.
- 12.Райз Е. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу з нуля. / Ерік Райї. К.: Віват, 2016.-368 с.
- 13.Скібіцька Л.І. Менеджмент підприємницької діяльності. Книга 1. Організація бізнесу: навч.посібник / Л.І. Скібіцька, О.М.Скібіцький. –

К.:Кондор,2009.- 896 с.

14. Фомішина В.М. Основи бізнесу: навч. посіб. / В.М. Фомішина, С.І.Чеботар.- К.: ВЦ «Академія», 2009. – 284 с.
15. Швайка Л.А. Планування діяльності підприємства / Л.А. Швайка. – К.: Ліра – К, 2014.- 268 с.
16. Шпак Н.О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України: навч. посіб. / Н.О. Шпак, О.В. Пирог. – К. : Ліра – К, 2015.- 288 с.
17. Офіційний сайт Верховної Ради України: www.rada.gov.ua
18. Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua
19. Міністерство фінансів України: www.minfin.gov.ua
20. Міністерство економічного розвитку і торгівлі: www.me.gov.ua
21. Комітет з питань промислової політики та підприємництва:
www.komprompol.rada.gov.ua
22. Торгово-промислова палата України: www.ucci.org.ua
23. Український союз промисловців та підприємців: www.uspp.ua
24. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу: www.uaib.com.ua
25. Офіційний сайт Міжнародної асоціації бізнес інновацій: www.inbia.org
26. Сайти бізнес-новин: www.business.ua ; www.business.vesti-ukr.com ; www.business-journal.com.ua ; www.ubr.ua; www.delo.ua.

Зміст

Вступ.....	4
1. Зміст дисципліни «Основи підприємництва та міжнародний бізнес» по темах	6
2. Завдання для самопідготовки і контролю знань	20
3. Індивідуально-консультативна робота	31
4. Орієнтовні питання для підготовки до іспиту з дисципліни «Основи підприємництва та міжнародний бізнес»	35
5. Список рекомендованої літератури до вивчення дисципліни.....	38